

ממעין השי"ת

במשנת רבוה"ק לבית איז'בצא ראדזין

פרשת
וישב

עלון
מס' 20

ד"ת שנאמרו בשיעור בתורת איז'בצא
על ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ספה"ק בית יעקב י"ח

אני כובש את יצרי ולמה אנה השי"ת כזאת לידי אין זה רק שכן גזר אומר השי"ת כי כן הוא האמת כדאיתא בש"ס (מכות כג): יצתה בת קול ואמרה צדקה ממני יצאו הדברים כבושים,

אכן כ"ז ההסתר נתהווה מאת שנסתר מהם יוסף הצדיק, מ"מ לא היה עוד בהסתר פנים לגמרי, וכדכתיב (וישב שם) **ויט עד איש עדלמי** שזה מורה שהיה רק מעט אור כמו הנר שקרוב לכבות ואין בו רק אור נוצץ, ואז נתהוו ליהודה מיחושים פן הוא חסר מהשורש ויט לישא אשה כי אמר פן יולדו ממני בנים הגונים שיקיימו רצון השי"ת ויאריך אפו עמי עד אשר יולדו ממני בנים כי ארך אפים הוא, אכן באמת היה דעה זו טעות אצלו בענין הנהגת השי"ת כי במה היתה נחשבת הטובה הזאת אצל השי"ת שהוא היה הוה ויהיה אם יאריך אפו לפי שעה ויענישהו לאחר זמן הלא בפניו אין שום חילוק כי הוא למעלה מהזמן,

אבל אמיתת ענין אריכות אפים הוא שהחטא הוא נמחק לגמרי וכמו דאיתא במדרש תהלים (מזמור ו) **אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני** רבי חנינא אמר למלך שכעס על בנו היתה לפניו אבן גדולה ונשבע המלך שהוא זורקה בו אמר המלך אם אני זורקה בו עוד אין לו חיים מה עשה המלך כתתה ועשאה צרורות קטנות והיה זורקה בו אחת אחת נמצא לא הזיק את בנו ולא בטל גזרתו. וכן מתנהג השי"ת עם ישראל עמו אשר אם יעמדו עליהם השונאים בגזרתו יתברך בעת יגרום החטא ח"ו,

וכאשר ישובו בתשובה שלמה לפניו יתברך אז השי"ת שולח פירוד בהם כמ"ש יתפרדו כל פועלי און ואז ממילא שלום על ישראל. וטעה יהודה בזה, בחשבו כי כמו התחלת בנין האבות היתה שמתרח יצא אברהם טהור מטמא, כן יהיה אצלו, ואם האמנם הוא נחסר לגמרי מהחיים בכל זאת יוליד בנים טובים בקדושה, אבל בודאי טעה בזה כי מהאבות והלאה אין חפץ להקב"ה בהשתלשלות עמו ישראל שיהיה על זה האופן, אבל גם הצנור שדרך שם תעבור השפעתו יתברך צריך להיות מלא חיים, ולכן בעודו בטעותו מתו שני בניו הראשונים יען היו חסרים בשורש החיים לפי דעת יהודה אז, עד שהאיר הקב"ה עיניו ונתחוור לו טעותו, אז הוליד בן השלישי שקרא שמו שלה שהוא התרגום מן שגגה (שלותא) ואז גם שני בניו הראשונים נתתקנו בחיים וכדאיתא בזה"ק (משפטים קד). יהודה אבא קדמא ואבא תניינא ולא הוה ביה חלופא לעלמין והיינו שער ואונן נתגלגלו בפרץ זרח כדי שהוליד אחר כן ג"כ מתמר אשר השם הזה מרמז על אחרית ותקוה טובה כדכתיב צדיק כתמר יפריח כי הוא האחרית משבעת המינים שנשתבחה בהן ארץ ישראל וכדאיתא בגמרא (תענית כט): לתת לכם אחרית ותקוה אלו דקלים וכו' היינו שמשם האיר האיר השי"ת את אורו של מלך המשיח, וכאשר נתוודע יוסף אל אחיו חזר יהודה לגדולתו והיה לראש כדכתיב ואת יהודה שלח לפניו.

וישראל אהב את יוסף מכל בניו. הענין שיעקב אהב את יוסף מכל בניו, כי אמר שהשי"ת נתן דעת באדם שיתנהג תמיד באור הדעת א"כ מי שיש בו אור יותר הוא גדול מאחיו וכמו שהשי"ת בחר בי מעשו אחי מפני שהוא מתפשט עצמו בלא דעת מה שאין בו זאת התפשטות רק אני מצמצם א"ע ומברר כל פעולה באור הדעת וכן יוסף שיש בו יותר דעת ואור מהנמצא באחיו הוא הקרוב יותר להשי"ת והוא הראש.

ואח"ז האיר לו השי"ת ליע"א האף אמנם שהמברר גדול מהמתברר, אכן רק בהבדל שבין ישראל לעמים נבחרו ישראל מפני שהולכים תמיד באור והעכו"ם מתפשטים בלא דעת. אמנם עוד יצטרכו ישראל ללקט מהם מעט טוב הנמצא בהם כפי הכח שנמצא בישראל כמו שבעשו נמצא טוב מצד התולדה שנולד מאברהם ויצחק ע"ז נאמר (איוב לז) **שדי לא מצאנוהו שגיא כח** שיטריח לאדם יותר מכפי כחו וכענין דאיתא בש"ס (פסחים ז) היה יושב בבית המדרש ונזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו מבטלו בלבו. וכן כשישוב אדם על חטאיו אשר עשה לא הצריכוהו לזכור כל אשר עשה בפרט רק מה שזכר יזכיר ועל השאר ישוב בכלל כדאיתא בזה"ק (בלק קצה) וחס רחמנא עלן שלא להכביד על אדם יותר מכפי כחו רק מה שיהיה בכח אדם ללקט ולהוציא מהעכו"ם טובה ילקטו.

ומה שקשה על האדם להוציא ישאיר ויתבטל עמהם וכמו שצוה השי"ת במצות קרבן פסח (בא יב) **ועצם לא תשברו בו** ואף שנמצא מוח בעצמות לא הטריח השי"ת את ישראל שיבקעו העצמות להוציא מהם המוח לקיים מצות אכילת פסח כי באכילת בשר לבד יקיימו מצות פסח בשלימות וזה מרמז שלא הטריח השי"ת את ישראל לחפש ולבדוק ללקט נפזרות יותר מכפי כח אנושי,

אכן כ"ז הוא רק בעכו"ם, אבל בישראל שהשי"ת חושב עליהם מחשבות לבלתי ידח מהם שום נדח, נמצא שהמתברר גדול כחו מהמברר מאחר שנמצא בו מעין גדול מקדושה כי אחר שמתברר אזי מבוררים כל פעולותיו לטוב ולא ידח ממנו שום נדח ממילא נמצא בו עומק יותר מכפי תפיסת אדם, לזה המתברר גדול מהמברר כי האור מהמברר יותפס בתפיסת אדם, ובמה נחשב תפיסת אדם עד היכן יגיע בכח שכלו, אבל המתברר שפעולותיו לא היו מושגים בתפיסת אדם ואחר שיתבררו שהשי"ת חפץ בהם ירום ונשא וגבה עד מאד, לכן הוא **יהודה אשר גבר באחיו**, מאחר שבעידנא שעושה פעולה לא תשא חן בעיני אדם ממילא כשנתברר כולו לטוב הוא הראש והגדול מכל השבטים מאחר שנמצא בו מעין נרחב מקדושה עומק עמוק מתפיסת שכל אדם,

אמנם כ"ז הוא רק בשעה שמדת יוסף הצדיק נמצא ביניהם, ומברר איש אחיו אבל כאשר נעלם ונסתר מהם אזי התחיל גלות ישראל ולא מצא אף יהודה מרגוע לנפשו עד שאמר בעצמו (וישב לח) **פן נהיה לבוז**, ולא התחזק לבטוח בהשי"ת לאמר מאחר שמצדי

שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

החכמות ומידות נפולות לאין שיעור, אבל הוא בהסתר וניתוק מאור ה', כי אינו נראה מהם כבוד ה' ואינו מחובר אל השורש, וכהיום הזה כל ריבוי חיות ועיזוז כח אשר בהם מוסיף כח אל הרע ואל אלוהים אחרים רח"ל בטומאה וגסות וכפירה, וז"ע גלות השכינה, שחיות השי"ת משמש את הרע והוא בהסתר ובריוחוק ממהותם האמיתית ומשורשם בקודש, ושלימות ותיקון הבריאה הוא כאשר יתוספו ויתעלו כל כוחות האומות בבני ישראל שבהם אור ה' בהתגלות, ובהוספת כל כוחות וחיות האומות בתוך בתי ישראל, הנה אז כל חיות העולם כולו תאיר באור ה', ותראה בהתגלות כח הפועל בנפעל וימלא כבודו את כל הארץ, שכל מציאות חיות תאיר בה כבוד ה' ולא תסתיר שום כח בבריאה את בוראה, ואמנם כל זה הוא בכלליות, אבל בפרטיות אינו כן כי אין הקב"ה מחשיב ומדקדק כ"כ על חיות האומות לבל תילך לאיבוד, ואין הקב"ה בא בטרוניא עם בני ישראל אם שלא תעלה עבודתם בבירור חיות האומות בדקדוק עד תום, כי אין הקב"ה עוסק עם האומות עצמם להביאם אל תיקונם כי הם אינם חלק ה' כלל, ושפע כוחות וחיות מידות הנפולות אשר נמצא איתם זהו אשר צריך להתברר לא הם עצמם, ולזה לא שייך לומר שבאשר שיש להם כח הון וחיל ושפע חיות ממקור העליון (בדרך גלות והסתר אור ה' אשר נקרא בפי הספרים אחוריים) הנה הם גדולים וחשובים יותר מבני ישראל ח"ו מחמת ריבוי כוחם וחיותם אשר נתן להם ה' יותר מישראל, כי אין הקב"ה מדקדק לתקנם לטובה כלל רק להוציא כח אשר בהם בבחי' גלות להביאם בתוך ישראל, אבל הם עצמם לא יבואו אל הבירור והתיקון כלל, והכבוד שמים היוצא מהם אינו מתיחס אליהם כלל וכלל, כי הם בבחי' תודעת נפשיותם אינם חפצים להכיר ולהתבטל אל אור השי"ת, וא"כ הם עם הכרתם היינו צורת האדם שלהם לא יתבררו להיות חלק ה', רק החיות והכוחות שבהם שהם כח וחיות השי"ת שנפלה בינותם בבחי' גלות הם יתפרדו מבהם ויתעלו להתכלל בתוך ישראל שהם המבררים (פי' המוציאים אל הפועל, מן החושך וההסתרה אל הבהירות והקדושה) את כל העולם אל מלכות ה' וכבודו, וא"כ כלפי כוחות האוה"ע ודאי המברר (היינו בני ישראל) גדולים מן המתברר (היינו אוה"ע עם כל גדלות כוחם וחיותם), ולא שייך לומר כי ריבוי חיות אשר נשפע בהם עתה הם גדולים יותר מישראל, כי הם עם דעתם והכרתם הם נמוכים ומרוחקים מאור ה' מאד, ולא יבואו לעולם בבהירות הכרת ה' בשלימות כאשר יהיה בבני ישראל לעתיד אשר הקב"ה מתעסק עימם להביאם אל תכלית הבירור להתכלל באור ה' בדעתם ובהכרתם משלהם (ונקרא בספרים פנים בפנים) שיקרא אור ה' המתגלה על שמם ויגיע כפם. [ענין ביאור החילוק בין ישראל לאוה"ע מתבאר בהרחבה בספרי רבותינו במקומות רבים, ואמנם בכאן לא הרחיב בענין זה וחסורא מיחסרא ומובן מתוך הדברים למבין, ונכנס מענין לענין אחר שגם לענין בירור חיות כוחות האומות אין צריך לברר עד תום רק עד מקום שהיד מגעת והשאר שאין בכח ישראל אין צריך ואינו מוטל עליהם, והביא דומות לענין זה, שעל החלק שאין בכח אדם יכול לגלות דעתו ורצונו, ולסמוך על השי"ת שהוא יגמור בעדו לטובה, וענין זה נתבאר ג"כ רבות במקו"א, וא"כ גם מצד זה אין בטוחות שיש אחרית טוב לחיותם ואפשר שכוחותם תאבד בלא בירור ועליה כי אין הקב"ה מדקדק על התבררותם כ"כ].

אכן כ"ז הוא רק בעכו"ם, אבל בישראל השי"ת חושב עליהם מחשבות לבלתי ידח מהם שום נדח, נמצא שהמתברר גדול כחו מהמברר מאחר שנמצא בו מעין גדול מקדושה כי אחר

וישראל אהב את יוסף מכל בניו. הענין שיעקב אהב את יוסף מכל בניו, כי אמר שהשי"ת נתן דעת באדם שיתנהג תמיד באור הדעת א"כ מי שיש בו אור יותר הוא גדול מאחיו וכמו שהשי"ת בחר בי מעשו אחי מפני שהוא מתפשט עצמו בלא דעת מה שאין בו זאת התפשטות רק אני מצמצם א"ע ומברר כל פעולה באור הדעת וכן יוסף שיש בו יותר דעת ואור מהנמצא באחיו הוא הקרוב יותר להשי"ת והוא הראש: כי מותר האדם מן הבהמה הוא הדעת שלו שהוא כח עליון זך, ובזה החלק אלוק נבדל בצורת האדם שבו להיות מן העליונים, וא"כ כל עיקר חשיבות האדם הוא לפי בהירות ושלימות הדעת, והגדול והבהיר בדעתו אשר צורת האדם שלם אצלו הוא הגדול במעלה והראש והראשון לשאר הנבראים, כערך הראש אל שאר הגוף שהראש הוא המנהיג והשליט ומלמעלה מכל אברי הגוף כי שם צורת האדם והדעת והכח הבחירה, וכן לגבי כלליות מין האדם (שהם קומה אחת), הבהירים ושלמים בדעתם הם הראש והמנהיג לשאר האנשים החלשים בדעת וצריכים הקטנים להיות נטפל אל הראש, ובזה שלימותם וכך צורת הבריאה המתוקנת. ומאחר שיוסף הצדיק היה זיו איקונין וצורת האדם שבו גבוה ונעלה משל אחיו, א"כ הוא הגדול והראש והמנהיג לשאר אחיו, והוא הקרוב יותר אל השי"ת והוא המחבר והמקשר את הקטנים ממנו אל השורש, ועל ידו דייקא צריכים להיות מונהגים, ולהיטפל אליו, ועל ידו ישתלמו הנפשות הנמוכים ממנו ויקבלו בהירותם ויזדככו ע"י שישפיע בהם בהירות ושלימות הדעת ובאורו יראו אור.

ואח"ז האיר לו השי"ת ליע"א האף אמנם שהמברר גדול מהמתברר, אכן רק בההבדל שבין ישראל לעמים נבחרו ישראל מפני שהולכים תמיד באור והעכו"ם מתפשטים בלא דעת. אמנם עוד יצטרכו ישראל ללקט מהם מעט טוב הנמצא בהם כפי הכח שנמצא בישראל כמו שבעשו נמצא טוב מצד התולדה שנוולד מאברהם ויצחק ע"ז נאמר (איוב ז) שדי לא מצאנוהו שגיא כח שיטריח לאדם יותר מכפי כחו וכענין דאיתא בש"ס (פסחים ז') היה יושב בבית המדרש ונזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו מבטלו בלב. וכן כשישוב אדם על חטאיו אשר עשה לא הצריכוהו לזכור כל אשר עשה בפרט רק מה שזכר יזכיר ועל השאר ישוב בכלל כדאיתא בזה"ק (בלק קצה) וחס רחמנא עלן שלא להכביד על אדם יותר מכפי כחו רק מה שיהיה בכח אדם ללקט ולהוציא מהעכו"ם טובה ילקטו ומה שקשה על האדם להוציא ישאיר ויתבטל עמהם וכמו שצוה השי"ת במצות קרבן פסח (בא יב) ועצם לא תשברו בו ואף שנמצא מוח בעצמות לא הטריח השי"ת את ישראל שיבקעו העצמות להוציא מהם המוח לקיים מצות אכילת פסח כי באכילת בשר לבד יקיימו מצות פסח בשלימות וזה מרמז שלא הטריח השי"ת את ישראל לחפש ולבדוק ללקט נפזרות יותר מכפי כח אנושי: ביאור כל זה, דהנה בתוך כל האומות נמצאים כוחות וניצוצות קדושים המחיה אותם, ובני ישראל צריכים להוציא בלעם מתוך פיהם, כענין שאחז"ל עה"כ וינצלו את מצרים שעשאוהו כמצולה שאין בה דגים, וכענין שאחז"ל לא גלו ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים, שענין הגלות בין העמים הוא בחי' זריעה שנראה כירידה ואיבוד אבל הוא לתכלית שיתברר ויתוסף כח המובלע בתוך האומות אל תוך ישראל, ויתברר כל חיותם בתוך ישראל מה שהוא עתה בגלות אצלם ובהסתר אור ה', כי הרי זה נראה בחוש שאצל האומות נמצאים כוחות בתוקף חיות רב ככח עוז ויופי וכן של שקר וכל

שמתברר אזי מבוררים כל פעולותיו לטוב ולא ידח ממנו שום נדח ממילא נמצא בו עומק יותר מכפי תפיסת אדם, לזה המתברר גדול מהמברר כי האור מהמברר יותפס בתפיסת אדם, ובמה נחשב תפיסת אדם עד היכן יגיע בכח שכלו, אבל המתברר שפעולותיו לא היו מושגים בתפיסת אדם ואחר שיתבררו השי"ת חפץ בהם ירום ונשא וגבה עד מאד:

באשר שבני ישראל הם כרם בית ה' ולא יפול צרור ארצה מאוצר הנשמות קודש ישראל, והקב"ה חושב עליהם מחשבות לבל ידח מהם נידח שכל גלגוליהם ומקריהם נפילותם ותהפוכותיהם יתבררו לבסוף לטובה ולברכה, וא"כ במקום אשר נמצא בישראל כח וחיות גדול שלא מתוך דעתו ובחירתו ומעשיו רק מצד מציאותו העצמי ומשפע מעין נפשו, בזה ומזה מוכח שהוא הגדול והקדוש, וכאשר יתברר מעשיו וכל כוחותיו מן הכח אל פועל הקדושה והאור, יהיה הוא הגדול והראש, כי בו בחר ה' להיות הגדול והראש, ואם כי עכשיו עדיין נצרך אל הבירור ואל הגילוי, היינו לעבודה והתגלות אור שזה נעשה ע"י זה הגדול בדעת בבהירות ההכרה שהו"ע המברר, ונצרך המתברר (הינו זה שאין הבהירות והתיקון אצלו בפועל ובהתגלות עתה בהוה) אל המברר (הינו זה שצורת אדם שלו בשלימות ודעתו ובחירתו בבהירות ובשלימות, וזה נקרא צדיק), שהמברר הוא צריך להיות עתה הראש והמנהיג והמאיר את דעתו של המתברר, וכן הוא יושר צורת מדריגות הנבראים המתוקנת המביאה אל השלימות עפ"י כללי דעת האדם, אבל אמנם כל זה מצד דעת האדם וסדרי העולם שהמברר הוא למעלה מן המתברר, כי המברר הוא המביא אור אל המתברר והמתקנו, אבל אמנם עפ"י האמת הפנימית מצד השי"ת הנה זה שיש בו מעין חיים מעצמותו שלא מדעתו ובחירתו זה הגדול והנבחר מהשי"ת, וכאשר יתברר כל כוחותיו ויתגלה אור נפשו יהיה הוא הגדול מכולם, כי במה נחשב בהירות האדם מצד הכרתו ודעת משלו המוגבלת, אל אור ה' הבלתי מוגבל ומופשט ועמוק לאין גבול כי לא מחשבותיו מחשבותינו והוא יוציא לאור תעלומות עומק החכמה אשר נטע והנביע בנפשות היקרות אשר בחר בהם, ואם עתה הם על הגוון בלתי מבוררים באור ה' בבהירות, ומעשיהם ועניניהם נראים בלתי מתוקנים, אמנם זה רק לעת עתה (מצד כי הם נצרכים לגלגולים ובירורים ככל דבר יקר ונפלא שיוצא אל פועל המציאות בשלימות בדמיון סגיאין דווקא בריבוי קושי ונפילות אשר הם הכלים אל ביסוס וגילוי האור באותו הענין דייקא, כענין שאז"ל אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בה, וכענין מקום שבע"ת עומדים וכו', ויתרון האור מן החושך דייקא), ובעת הסתרת הנהגת ה' לתת מקום לעבודת האדם, הנה מצד דעת האדם וסדרי מעלות הנבראים עפ"י עלמא דאתגליא המבורר הוא הגדול מהמתברר, והמיופה והמשולם בדעתו ובמעשיו חשוב יותר מהמתגלל בהסתרות וחסרונות ונצרך הבלתי מבורר לקבל אור ודעת מהמבורר לבלתי ליפול בהסתרה ובחושך והמברר הוא המשפיע והמתברר הוא מקבל ממנו, אבל מצד מעשה ה' הגדול וסדרי דרגות הנבראים מצד אמת ה' הנסתרת כעת הנה הנצרך לבירורים רבים הוא הגדול והראש, וכאשר יתברר ויבהיק אור קדושתו הנובע בו יתגלה אור ה' אשר בו למעלה מעלה מן זה אשר חשיבותו רק מצד מעשיו המבוררים עפ"י בהירות דעתו משלו (אשר הוא בגבול וקצבה ואינו נאחז עד השורש והעצם רק על הלבוש והגוון, כי רק בהם תפיסת יד עבודת האדם ומעשי בירוריו יכולים לפעול ולהאחז, לא לשנות עצם), וא"כ גבי ישראל המתברר גדול יותר מהמברר, ואם כי נצרך המתברר להמברר להאיר לו, אבל בהתבררותו יאיר אורו ומעיניו באור והכרה בלתי מוגבלת, כי הוא הגדול אשר בחר בו, והנפשות אשר יקרותם במצפונם שלא מדעתם ועבודתם,

ביחס אל נפשות המבוררים רק בשלימות מעשיהם, הוא כערך מעשה ה' אל מעשה אדם, ואמנם אכן עיקר אופן ודרך עבודת התגלות האור אצל נפשות יקרות נבחרות אלו, היא בבחי' תפילה לעני ביגיעתם וסבלותם לבטל את דעתם והכרת העדר יכולת פעולה מצד כח עצמם, ואפיסת רצון הנהגת עצמם בהכרה בהירה שנתונים המה אל הנהגת ה' לגמרי שלא מדעתם ומכוחם ומיכולת בחירתם, ובירור זה והכרה זו היא דרך העבודה שלהם כדי שיתגלה אור ה' אשר בהם שלא מכח דעתם ועבודתם, כי הכלים אל התגלות הנהגת ה' ואורו הבהיר שלא עפ"י כח עבודת האדם כוזב הוא בהכרת אפיסת כח האדם, (ע"י נפילות וירידות, שעל ידיהם מתבטל ואפס כח האדם, ומתברר אי יכולת כח בחירה עצמי ושהכל מונהג ביד השי"ת שלא בדעת ובכח האדם, וכענין מעשה תמר ומעשה בת שבע אשר מאתו ית' יצאו הדברים כבושים כדחז"ל, ועל ידיהם נתבסס ונבנה מלכות בית דוד היושבים על כסא ה').

לכן הוא יהודה אשר גבר באחיו, מאחר שבעידנא שעושה פעולה לא תשא חן בעיני אדם ממילא כשנתברר כולו לטוב הוא הראש והגדול מכל השבטים מאחר שנמצא בו מעין נרחב מקדושה עומק עמוק מתפיסת שכל אדם: כי זה ענין יהודה ודוד המלך ומשיח היוצא מחלציו, כי שם הויה נמצא ביהודה בשלימות ואות הדלית אשר בו הוא נקודת עצמו דלית ליה מגרמ' כלום, והוא ענין ההודיה ששמו נקרא ע"ז, ובו נמצא וטמון יקרות הגדול ביותר ויותר מאשר על פי אור הקצוב עפ"י עבודה ובהירות דעת האדם המוגבלת, ובו בחר ה' להיות מלך על אחיו כ"ש אתה יודוך אחיך ישתחוו לך בני אמך (וכל ישראל קדושים נקראים על שמו יהודים כשאחז"ל), ואם כי יעקב אע"ה אהב את יוסף מצד בהירותו בהתגלות ובפועל אשר הוא מיופה בדעתו ובמעשיו ועומד ביראה תמיד ואינו נצרך לבירורים ואינו נופל בהסתרות, וצורת האדם וכח הבחירה בתוקף השלימות אצלו, ובירור כל ההסתרות והעקמומיות שבעולם ההסתרות הוא על ידו, אבל גדולים מעשה ה' והוא הבוחר והוא הבורא כל הנשמות, וביהודה ובזרעו גנוז אור ה' למעלה מעלה מאור הדעת הקצוב והמוגבל ולמעלה מן האור המוגבל והנשפע עפ"י עבודה ובחירה, וישועתן של ישראל ותכלית בהירות אור ה' בתוכם הוא ע"י מלכות בית דוד אשר רק באורו ית' יראו אור הבהיר, אור ה' לא אור עצמם עפ"י פעולתם ועבודתם, ואם כי לעת החושך והסתרת בהירות הנהגת ה' ומעשיו הגדולים לתת מקום לפעולת ועבודת אדם לגלות אור ה' עפ"י מעשיו שיקרא הכבוד שמים על שמו ויגיע כפיו, הנה אז אין יהודה בשלימות ונצרך אל בהירות יוסף, אבל אחר הבירור והתגלות עומק וסתר הצפון בנפשות עפ"י אמיתות עלמא דאתכסיא עתה, אז ירום קרנו בישועת ה' ויתברר כל מעשיו הנפולים גם עפ"י משפט עין האדם שהם לתכלית הטובה והם מלאים אור ומעשי ה' המה, ובהם ומתוכם צפון ונובע מעין דעת ואור ה' יותר מכל שלימי המעשים המבוררים. [ענין מדריגות למעלות יוסף ויהודה בהבחנותיהם הרבים והעמוקים, נתבארו בספרי רבותינו במאמרים למאות, ולא בא בכאן בשלימות והיקף הכולל כלל, רק מקוטע וחלקי]

אמנם כ"ז הוא רק בשעה שמדת יוסף הצדיק נמצא ביניהם, ומברר איש אחיו אבל כאשר נעלם ונסתר מהם אזי התחיל גלות ישראל ולא מצא אף יהודה מרגוע לנפשו עד שאמר בעצמו (וישב לח) פן נהיה לבוז, ולא התחזק לבטוח בהשי"ת לאמר מאחר שמצדי אני כובש את יצרי ולמה אנה השי"ת כזאת לידי אין זה רק שכן גזר אומר השי"ת כי כן הוא האמת כדאיתא בש"ס (מכות נג:): יצתה בת קול ואמרה צדקה ממני יצאו הדברים כבושים, אכן כ"ז ההסתר נתהווה מאת שנסתר מהם יוסף הצדיק כבר נתבאר

זה למעלה, כי אמנם בזה העולם החושך והבחירה, נצרך יהודה לקבל מיוסף כי בהירות האור בהתגלות זהו מדריגת יוסף, והקדושה הצפונה ביהודה צריכה לבית יוסף להבה להלהיב גחלתה העמומה (משל לחומר בעירה ואבק שריפה אשר להצתתה נצרך ניצוץ אש דולק אבל אחר הצתתה בוערת בתוקף בכח עצמה, ואין ערוך ויחס אז בינה אל הניצוץ אשר הדליקתה, וכן מצינו תלמידים מובהקים רבותיהם העולים על רבותיהם בחכמה ובבינה וכו'), כי בעוה"ז בעת הסתר הקדושה האלוקית נסתרת ואך עפ"י מעשי האדם וביירווי מתגלה אור וקדושה, ולזה בעת התרחקות יוסף מאחיו נסתם אור יהודה מן הפועל אל הכח בסתר המדריגה, כי שבט יהודה מיועדים ומיוחדים להסתרות וירידות, כי אין להם משלהם כלום, והבהירות מצד תוקף כח בחירתה וגדלות האדם הוא חלק יוסף, ולכך רק בעת אשר יוסף מאיר שלהבתו על יהודה נדלק שלהבתו בתוקף רום ומתראה גדולתו ושהוא הראש, אבל בעת הסתר וחושך נאסף האור גם מהכרת עצמו, וז"ע ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדולמי ושמו חירה, ואז התחיל הגלות והחושך, שהו"ע אסיפת האור ובהירות האמת ונצרך לעבודה לגלות האור ע"י מעשים ובחירה מתוך החושך וההסתר. (ובמקו"א בב"י נתבאר שבכל התבססות מלכות יהודה נצרך מקודם מלכות יוסף וז"ע משיח בן יוסף הקודם למשיח בית דוד)

מ"מ לא היה עוד בהסתר פנים לגמרי, וכדכתיב (וישב שם) ויט עד איש עדלמי שזה מורה שהיה רק מעט אור כמו הנר שקרוב לכבות ואין בו רק אור נוצץ, ואז נתהוו ליהודה מיחוישים פן הוא חסר מהשורש ויט לישא אשה כי אמר פן יולדו ממני בנים הגונים שיקיימו רצון השי"ת ויארץ אפו עמי עד אשר יולדו ממני בנים כי ארך אפים הוא, אכן באמת היה דעה זו טעות אצלו בענין הנהגת השי"ת כי במה היתה נחשבת הטובה הזאת אצל השי"ת שהוא היה הוה ויהיה אם יארץ אפו לפי שעה ויענישהו לאחר זמן הלא בפניו אין שום חילוק כי הוא למעלה מהזמן, אבל אמיתת ענין אריכות אפים הוא שהחטא הוא נמחק לגמרי וכמו דאיתא במדרש תהלים (מזמור ו) אל באפך תוכיחי ואל בחמתך תיסרני רבי חנינא אמר למלך שכעס על בנו היתה לפניו אבן גדולה ונשבע המלך שהוא זורקה בו אמר המלך אם אני זורקה בו עוד אין לו חיים מה עשה המלך כתתה ועשאה צרורות קטנות והיה זורקה בו אחת אחת נמצא לא הזיק את בנו ולא בטל גזרתו. וכן מתנהג השי"ת עם ישראל עמו אשר אם יעמדו עליהם השונאים בגזרתו יתברך בעת יגרום החטא ח"ו וכאשר ישובו בתשובה שלמה לפניו יתברך אז השי"ת שולח פירוד בהם כמ"ש יתפרדו כל פועלי און ואז ממילא שלום על ישראל! כונת הדברים, דמידת ארך אפים אינו ענין של הארכת זמן גרידא, רק מידת רחמים לקיים את ישראל עדי עד, וזה ע"י שהחרון אף ה' בא לישראל בדרך הארכה שיוכלו לסבול הביירוים ולהתקיים ולהיתקן, אבל חיים של זמן קצוב שאין בה נצחיות אינו חיים של אמת ומחוסר אור הוא וכל העומד לכליה כמי שאינו וכתותי מיכתת הוא עפ"י אמיתות האמת.

וטעה יהודה בזה, בחשבו כי כמו התחלת בנין האבות היתה שמתרח יצא אברהם טהור מטמא, כן יהיה אצלו, ואם האמנם הוא נחסר לגמרי מהחיים בכל זאת יוליד בנים טובים בקדושה, אבל בודאי טעה בזה כי מהאבות והלאה אין חפץ להקב"ה בהשתלשלות עמו ישראל שיהיה על זה האופן, אבל גם הצנור שדרך שם תעבור השפעתו יתברך צריך להיות מלא חיים, ולכן בעודו בטעותו מתו שני בניו הראשונים יען היו חסרים בשורש החיים לפי דעת יהודה אז, עד שהאיר הקב"ה עיניו ונתחוויר לו טעותו, אז הוליד בן השלישי שקרא שמו שלה שהוא התרגום מן שגגה (שלותא) ואז גם שני בניו הראשונים נתתקנו בחיים וכדאיתא בזה"ק (משפטים קד.) יהודה אבא קדמאה ואבא תניינא ולא הוה ביה חלופא לעלמין והיינו שער ואונן נתגלגלו בפרץ וזרח כדי שהוליד אחר כן ג"כ מתמר אשר השם הזה מרמז על אחרית ותקוה טובה כדכתיב צדיק כתמר יפרח כי הוא האחרית משבעת המינים שנשתבחה בהן ארץ ישראל וכדאיתא בגמרא (תענית כט:) לתת לכם אחרית ותקוה אלו דקלים וכו' היינו שמשם האיר האיר השי"ת את אורו של מלך המשיח, וכאשר נתודע יוסף אל אחיו חזר יהודה לגדולתו והי לראש כדכתיב ואת יהודה שלח לפניו: באשר בעת הסתר להבת יוסף שהוא הבהירות והאור בהתגלות, אז נסתר ונסתם קדושת אור הצפון אשר בתוך יהודה, לכך היה נדמה לו שנפל עד תהום, והאיר לו השי"ת שאינו כן, ובעודו בחייו נתעודד לגלות מעין חיים הצפון בו, וגם ער ואונן נתקנו בסוד היבום שהוא חלקו של יהודה (כשאז"ל במ"ר) לבלתי ידח ממנו נידח, שלא יאבד מקדושת נפשות ישראל הנפולות מאומה, וזה היה ע"י תמר, ונרמז ענינה בשמה שהוא האחרון משבעת המינים ומרמז על מידה האחרונה שהוא עומק אחרית (מה"ש פר' אמור), שהוא מידת דוד וכסא מלכותו, וזה רמזו חז"ל בדבריהם (תענית כ"ט) בדרשת הכתוב (ירמיה כ"ט) כי אנכי ידעתי את כל המחשבות אשר אנכי חושב עליכם נאום ה' מחשבות שלום ולא לרעב לתת להם אחרית ותקוה, ואמרו ע"ז בגמ' אלו דקלים וכלי פשתן שבבבל, שתמרים מרמזים לענין אחרית ותקוה שיתבררו ע"י כל סבלותם וביירווי הגלות לתקוה ואחרית טובה בשלימות, ומתוך תוקף עומק אחרית שהוא תוקף הסתרת אור ה' בעת הגלות תצמח ותתברר טוב הנעלם והצפון בתוכם (כענין שאז"ל שנמשלו ישראל לזית מה זית אינו מוציא שמנו אלא ע"י כתישה כך מתבררים ישראל שעלו במחשבה להפיק תעלומות קדושתם הצפון בהם רק ע"י סבלנות יסורים וביירוים), והוא ענין תורה שבע"פ היוצא מקדושת דעת ישראל ביגיעה מתוך החושך, (עיין כל זה בס' פרי צדיק ואתחנן אות כ"א בשם רבה"ק, ונתבאר בארוכה ברבות מספריו הבהירים), וענין מחשבת יהודה בנישואיו שנתבאר כאן, עיין מי השילוח ח"א וח"ב, ומקור הדברים מהר"ר בונים זלה"ה כפי שמובא בס' רמתיים צופים, וחילוקים ונוסחאות בפרטי עמקי הדברים, תן לחכם ויחכם.

הפקוד: 'אונתו' 05331.05646

השיעור השבועי
מאת ב"ק ארמון'ר שליט"א
 בספרי רבותינו הקדושים לבית איז'בצא ראדזין
 מתקיים מדי שבוע ביום רביעי בשעה 11:00 בלילה
 בבית המדרש דרוהביטש (בעיר"ג) רחוב מלאכי בעיה"ק ירושלים

ימי בינה וימי שמונה קבעו שיר ורננים.
 בעז"ה יתקיים
הרלקת נרות ברוב עם
בבית ארמון'ר שליט"א
 במוצע"ק פרשת וישב נר ג חנוכה.
 רחוב אבהב צא בית וגן ירושלים
 בשעה 08.30

נסיעה לאתרינו
 בעז"ה מתוכנן נסיעה מאורנגת לפולין איזביצא ו' טבת
ליא"צ של מרן בעל ה'מי השלוח' זיע"א
 יציאה בצהריים יום שני וחזור ביום שלישי אחה"צ. בעז"ה.
 העליה לציון הק' באיזביצא יה"י בערך בשעה 20:00
 סעודת ההילולא יתקיים בעיר ליענסק בשעה 23:45
 כל המעוניין להצטרף לנסיעה נא ליצור קשר במייל זה.
 ri0583256436@gmail.com

כל מי שיש הערות בעניני הגליון וכלל עניני הגליון ולקבל את העלון במייל ניתן לשלוח לכתובת. **ri0583256436@gmail.com**
 יו"ל ע"י עמותת מורשת בית איז'בצא ראדזין ע"ר
 להשיג את ספרי רבותינו הקדושים במייל של המערכת
 העלון נתנדב לע"ג רבותינו הקדושים ולזכות יהושע בן חוה לאה ומשפחתו